

[Bertel Dahlgaard.]

vejebringer staten ved skatter, men derudover indkasserer staten de 11 mill. kr. i sukkerafgift. Dette kinesiske æskesystem må vi nu bort fra.

Endelig må spørgsmålet om skattelettelser ses i forbindelse med spørgsmålet om muligheden for besparelser på finansloven. Jeg vil opfordre finansministeren til at være hårdere i sin modstand mod nye uproduktive udgifter. Det er her, der må begyndes. Når ekstraordinære udgifter ophører, må man have for øje, at de ikke straks efterfølges af nye permanente udgifter. Der må ske en kritisk gennemgang af finansloven. Men også her gælder det, at besparelserne må sætte ind på de uproduktive udgifter, og jeg må fraråde den fremgangsmåde, retsforbundet foreslår for at spare de beløb, der gives ud til produktive formål og til dygtiggørelse indenfor erhvervene.

Militærudgifterne er på finansloven foretaget med 50 mill. kr. til 350 mill. kr., d. v. s. 6 gange militærudgifterne før krigen. Af en opgørelse i en rapport fra den finske forsvarskommission ser jeg en beregning af forsvarsudgifterne i de nordiske lande. Det fremgår heraf, at der i 1948 i Sverige anvendtes 15,4 pct. af samtlige statsudgifter til forsvaret, i Danmark 13,3 pct., i Norge 8,1 pct. og i Finland 3,4 pct., og nu foreslås nye forhøjelser herhjemme. Tror den høje regering, at dette fortsat kan forenes med talen om, at forsvarsbyrderne ikke må svække Danmarks sociale standard? Eller tror det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft, at hans militærpolitik kan forenes med hans ønske om nedsættelse af statsudgifterne? Det er ganske udelukket.

Jeg skal om de militære spørgsmål iøvrigt sige følgende. Det radikale venstre er klar over, at denne oprustningspolitik til en vis grad er en følge af Danmarks tilslutning til Atlantpagten. Vi står ved indledningen til en udvikling, hvorved forholdet herhjemme mellem militærmagten og det civile liv vil antage former, som ingen nulevende har kendt tilsvarende. Vi ved, at Danmark er bundet af Atlantalliancen i 20 år. Det er en kendsgerning, som vi ikke kan rokke ved. Jeg hører nu, at det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft er ivrig efter at betegne det, Danmark her er deltager i, som en aktiv alliancepolitik. Det tror jeg, det ærede medlem skulle undlade. Det kunne misforstås på ubehagelig måde. Det radikale venstre kan selvfølgelig ikke foreslå ting, som ville bryde landets traktatlige forpligtelser, eller føre en opposition, som forringer muligheden for, at der for Dan-

mark kan opnås det bedst mulige resultat af den politik, som et flertal har bundet landet til. Men det radikale venstre vil gøre, hvad vi formår, for at der også på det militære område udvises en forsvarlig økonomi.

I de kommende år skal der altså indkøbes for hundreder af millioner kroner militærmateriel. Det er ikke ligegyldigt, hvorledes der disponeres her. Militære anskaffelser foregår ofte under former, som er meget lidt økonomisk betryggende — der er jo eksempler herpå fra den seneste tid. Fra vor side agter vi at foreslå, at der ved sådanne anskaffelser ikke blot sikres den fornødne priskontrol, men at anskaffelsen af materiel til det militære og civile forsvar sker efter samråd med økonomisk og forretningsmæssig sagkyndige.

Men dernæst ønsker vi at sige, at alt tyder på, at vore forpligtelser ikke vil hindre, at der gennemføres en mindre udskrivning af mandskab end de 20 000, der nu indkaldes, og at en bedre tilrettelægning af tjenestetidens udnyttelse muliggør en nedsættelse af den lange tjenestetid. Det er store besparelsmuligheder, der her foreligger. Til november vender nu en del af brigaden i Tyskland hjem. Alle kaserner er så overfyldt af militær, at der må indrettes nye kostbare kaserneanlæg. Det er urimeligt, at en reduktion, som jeg her har nævnt, ikke kan ske så betids, at disse store udgifter kan undgås. Det er i det hele taget nedslående, at man ofte har en følelse af, at når det drejer sig om militære problemer, så gælder ikke de almindelige, fornuftige økonomiske hensyn, som iagttages på andre områder.

I forsvarskommissionen har det radikale venstres repræsentanter stillet et forslag, udarbejdet af hr. Johs. Christiansen, om en omdannelse af institutionen „Folk og Værn“, hvis virksomhed vi må anse for både økonomisk urimelig kostbar og utilfredsstillende i forholdet til de unge. De penge, der her f. eks. har været kastet ud til fremstilling af underlødige film, viser en mangel på økonomisk sans, som jeg må gå ud fra får sin bedømmelse af hovedrevisionen, men det er endnu vigtigere, at „Folk og Værn“ slet ikke er blevet den faktor til glæde og nytte for de unge og til fremme af en god udnyttelse af de unges fritid, som hensigten var. Det, der her tiltrænges, er en virkelig velfærdstjeneste, der kan blive af personlig betydning og støtte for de unge under deres militære tjeneste.

Endelig agter det radikale venstre at stille forslag om, at det store antal militær-